

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM

Nr. i Dokumentit: 23.15.1-2015-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE TË ZYRËS SË RREGULLATORIT TË
ENERGJISË PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2015

Prishtinë, qershor 2016

Auditori i Përgjithshëm i Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar, i cili me Kushtetutën dhe ligjet e vendit gëzon pavarësi funksionale, financiare dhe operative. Zyra e Auditorit të Përgjithshëm kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Kosovës.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhimin e shëndoshë financiar në administratën publike. Ne kryejmë auditime në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik si dhe me praktikat e mira evropiane.

Raportet e Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien pasi që ato ofrojnë bazë të qëndrueshme për t'u kërkuar llogari menaxherëve të çdo organizate buxhetore. Në këtë mënyrë ne po rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe po luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit dhe raportin mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Zyrës së Rregullatorit të Energjisë, në konsultim me Ndhmës Auditorin e Përgjithshëm Ibrahim Gjylderen, i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti dhe opinionin i lëshuar janë rezultat i auditimit të kryer nën menaxhimin e Drejtorit të Auditimit, Vlora Mehmeti, i mbështetur nga Udhëheqësi i ekipit, Jusuf Kryeziu dhe anëtarëve të ekipit Shqiponja Krasniqi, Saranda Husaj dhe Fatlinda Podvorica.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	6
2 Qeverisja.....	9
3 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli.....	13
Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit	18
Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP	19
Shtojca III: Rekomandimet e vitit paraprak	22

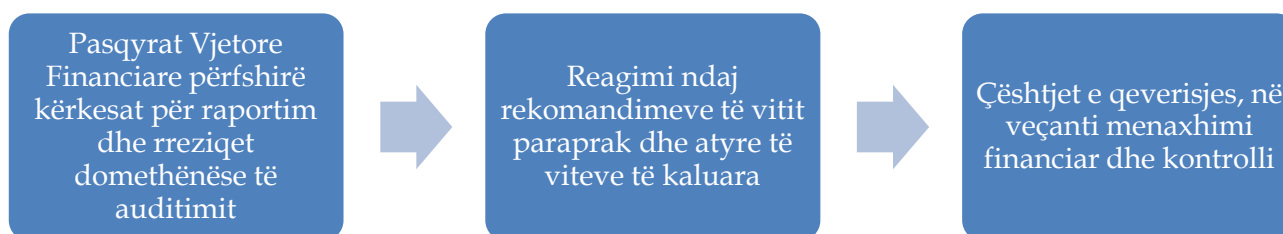
Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi ynë i Pasqyrave Vjetore Financiare të Zyrës së Rregullatorit të Energjisë për vitin 2015 – i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Falënderoj Kryesuesin e Bordit dhe stafin e tij për ndihmën e tyre gjatë procesit të auditimit.

Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2015 u ndërmor në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA) të sektorit publik. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ne menduam se ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e ndërmarrë është paraqitur në Memon e Planifikimit të Auditimit, e datës 25/11/2015.

Auditimi ynë është fokusuar në (është dhënë në hollësi në Shtojcën I):

Niveli i punës së kryer nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm për të përfunduar auditimin për vitin 2015 pasqyron drejtpërsëdrejti cilësinë e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti.

Opinion

Shtojca II shpjegon llojet e ndryshme të opinionëve të aplikuar nga ana e Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm është:

Opinion i pamodifikuar

Pasqyrat vjetore financiare paraqesin *një pamje të drejtë dhe të vërtetë*, në të gjitha aspektet materiale. Formulimi i plotë i fjalëve është dhënë në hollësi në pjesën 1.2 të këtij raporti.

Konkluzioni i përgjithshëm

Konkluzionet dhe rekomandimet tona kryesore janë:

Përkundër progresit në implementimin e rekomandimeve të AP-së, ZRRE ende nuk ka arritur të ndër marrë të gjitha veprimet e nevojshme për adresimin e rekomandimit lidhur me menaxhimin e pasurisë . Si pasojë mangësitë e njëjta janë përsëritur edhe këtë vit.

Kryesuesi i Bordit duhet të sigurojë që plani i veprimit, i rishikuar, të përcaktojë saktë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e rekomandimit lidhur me pasurinë (shih çështjen 1 dhe 5)

Në menaxhimin e personelit, në përgjithësi kontrollet kanë funksionuar në mënyrë efektive megjithatë ekzistojnë mangësi në procesin e rekrutimit të cilat duhet të adresohen për ta përmirësuar procesin në tërësi.

Kryesuesi i Bordit duhet të sigurojë që respektohen të gjitha procedurat e rekrutimit për përzgjedhjen e kandidatëve në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi (shih çështjen 4)

Përgjigja e Kryesuesit të Bordit - auditimi 2015

Kryesuesi i Bordit ka marrë në konsideratë dhe është pajtuar me të gjeturat e detajuara dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do ti adresoj rekomandimet e dhëna.

1 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

1.1 Hyrje

Rishikimi ynë i Pasqyrave Vjetore Financiare (PVF) merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në PVF. Ne gjithashtu e marrim parasysh deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA) dhe Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF), kur draft PVF-të të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata në lidhje me prezantimin e PVF-ve përfshin një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit në kuadër të pasqyrave financiare. Disa pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

1.2 Opinioni i Auditimit

Opinioni i pamodifikuar

Ne kemi audituar pasqyrat vjetore financiare të Zyrës së Rregullatorit të Energjisë për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme, pasqyrën e krahasimit të shumave buxhetore dhe aktuale, shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare si dhe shpalosjet.

Sipas mendimit tonë Pasqyrat Vjetore Financiare prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale të pranimeve dhe pagesave, si dhe të buxhetit të realizuar të Zyrës së Rregullatorit të Energjisë për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (të kontabilitetit në para të gatshme), Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësim dhe ndryshime) dhe Rregullën financiare të MF, nr. 03/2013 për pasqyrat financiare të organizatave buxhetore.

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Sipas kërkesave etike, të cilat janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare të organizatave Buxhetore në Kosovë, ZAP është i pavarur nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë dhe përgjegjësitë tjera etike janë përmbushur në pajtim me këto kërkesa. Ne besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinionin tonë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit dhe personave përgjegjës për Qeverisje dhe Pasqyrat Vjetore Financiare

Menaxhmenti i ZRRE-së është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme të modifikuar si dhe është përgjegjës për kontrollin e brendshme të tilla të cilat menaxhmenti i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa keqdeklarime materiale të shkaktuara qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshin zbatimin e Ligjit nr.03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë i ndryshuar me Ligjin nr.03/L-221, Ligjin nr. 04/L-116 dhe Ligjin nr. 04/L-194.

Kryesuesi i Bordit është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të ZRRE-së.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e pasqyrave vjetore financiare

Përgjegjësia jonë është që ta shprehim një opinion për pasqyrat vjetore financiare në bazë të auditimit tonë. Ne e kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarde kërkojnë që ne t'i përmbahemi kërkesave etike dhe ta planifikojmë dhe ta kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme për atë nëse pasqyrat financiare nuk kanë keqdeklarime materiale.

Objektivat tona janë që të marrim siguri të arsyeshme nëse pasqyrat vjetore financiare në tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale qoftë nga mashtrimi ose gabimi. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim që kryhet në pajtim me SNISA-t do të zbulojë gjithnjë një keqdeklarim material kur ajo ekziston. Keqdeklarimet mund të lindin nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, ato mund të pritet që të ndikojnë vendimet e përdoruesve të marra mbi bazën e këtyre pasqyrave vjetore financiare.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi auditimi rreth shumave dhe shpalosjeve në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë këtu edhe vlerësimin e rreziqeve nga keqdeklarimet materiale në pasqyrat financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në bërjen e këtyre vlerësimeve të rrezikut, auditori e konsideron kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnojë procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të entitetit.

Auditimi e përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e përlogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

1.3 Pajtueshmëria me PVF dhe kërkesat tjera për raportim

Përshkrimi

ZRRE duhet të veprojë në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048, i ndryshuar me Ligjin nr.03/L-221, Ligjin nr.04/L-116 dhe Ligjin nr.04/L-194;
- Pajtueshmërinë me Rregulloren e MF-së nr. 03/2013;
- Kërkesat e Ligjit të Buxhetit për vitin 2015;
- Raportet tremujore, duke përfshirë pasqyrat financiare nëntë mujore;
- Raportet e progresit për projektet kapitale me vlerë mbi 10,000€;
- Raportet për obligimet e papaguara; dhe
- Plani preliminar dhe final të prokurimit.

Në kontekst të PVF-ve, ne nuk kemi asnjë çështje për të ngritur në lidhje me këto. Marrë parasysh çka u tha më lart, Deklarata e bërë nga ZKA dhe ZKF, me rastin e dorëzimit të draft PVF-ve në Qeveri, mund të konsiderohet e drejtë dhe e vërtetë.

Po ashtu, në kontekst të kërkesave tjera për raportim të jashtëm, nuk kemi çështje për të ngritur.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime lidhur me PVF-të.

2 Qeverisja

2.1 Hyrje

Aranzhimet efektive të qeverisjes janë thelbësore për ZRRE - në që të menaxhojë në mënyrë të suksesshme sfidat me të cilat përballet dhe të sigurojë ofrimin e shërbimeve më të mira në dobi të taksapaguesve dhe të shfrytëzuesve tjerë të shërbimeve.

Një mjet kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit pasi kjo tregon se menaxhmenti është duke u munduar t'i zhvilloj proceset ekzistuese dhe kontrollet. Në mënyrë të ngjashme, lista kontrolluese e vetvlerësimit që plotësohet nga të gjitha organizatat buxhetore siguron një kornizë për zhvillimin e aranzhimeve të zgjeruara të qeverisjes. Është e rëndësishme që përgjigjet e dhëna nga një organizatë individuale buxhetore të jenë të mbështetura nga dëshmitë përkatëse. Prandaj, ne e kemi aplikuar një qasje konsistente në të gjitha auditimet për ta përcaktuar cilësinë e listave kontrolluese të plotësuara për vetvlerësim dhe për ta vlerësuar saktësinë e gjendjes së paraqitur mbi qeverisjen në Kosovë.

Pjesa tjetër e rishikimit të aranzhimeve të qeverisjes e pasqyron një shqyrtim të:

- Fushave të aranzhimeve të qeverisjes ku nevojiten përmirësime të rëndësishme dhe ku ne besojmë se rekomandimet tona mund të gjenerojnë përmirësime pozitive, duke e përfshirë edhe shqyrtimin e sistemit të Auditimit të Brendshëm, dhe
- Fushave të menaxhimit financiar dhe kontrollit të identifikuar përmes punës sonë të auditimit, duke përfshirë punën specifike të drejtuar në çështjet e pajtueshmërisë në sistemet kyçe të shpenzimeve dhe të hyrave (këto fusha janë shqyrtuar në kapitullin 3 të këtij raporti).

2.2 Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Zbatimi i rekomandimeve të vitit të kaluar si mjet kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është marrë në konsideratë nga menaxhmenti i ZRRE-së. Ky është një tregues që ZRRE ka bërë përpjekje t'i përmirësoj proceset ekzistuese dhe të instaloj një qeverisje efektive. Megjithatë, rekomandimi lidhur me menaxhimin e pasurisë mbetet i pa adresuar. Si pasoj mangësi të njëjta janë përsëritur edhe në vitin 2015 në këtë fushë.

Megjithatë, shqetësuese mbetet fakti që ZRRE nuk ka të hartuar planin vjetor të punës dhe planin për monitorimin e arritjes së objektivave të përcaktuara. Mos përgatitja e planit vjetor të punës ka pasur për pasoj edhe mos përgatitjen e regjistrit të rreziqeve dhe planeve përcjellëse për monitorimin e tyre.

2.3 Rekomandimet e vitit paraprak

Raporti ynë i auditimit për PVF-të e vitit 2014, ka rezultuar me tetë (8) rekomandime. ZRRE ka përgatitur një Plan Veprimi për të siguruar se të gjitha rekomandimet adresohen brenda periudhës së specifikuar.

Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2015, katër (4) rekomandime janë implementuar plotësisht, tri (3) pjesërisht, përderisa një (1) nuk është adresuar ende. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë adresuar ato, shihni Shtojcën III.

Çështja 1 - Implementimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioritet i lartë

- E gjetura** Përkundër progresit në implementimin e rekomandimeve të AP-së, ZRRE ende nuk ka arritur të ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme për adresimin e plotë të tyre. Si pasojë mangësitë e njëjta janë përsëritur edhe këtë vit.
- Rreziku** Mos implementimi i rekomandimit lidhur me menaxhimin e pasurisë rritë rrezikun e pranisë së vazhdueshme të dobësive të njëjta në këtë fushë dhe mund të rezultojë me mos efikasitet të vazhdueshëm të kontrolleve apo edhe me humbje apo keqpërdorim të pasurisë.
- Rekomandimi 1** Kryesuesi i Bordit duhet të sigurojë që plani i veprimit, i rishikuar, të përcaktojë saktë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e rekomandimit lidhur me menaxhimin e pasurisë.

2.4 Lista kontrolluese e vetvlerësimit të MFK-së

Ministria e Financave ka hartuar një listë të detajuar të vetvlerësimit për organizatat buxhetore për të mbështetur aranzhimet efektive të qeverisjes. Për të gjitha auditimet e ndërmarra, ne kemi testuar cilësinë e pyetësorëve të vetvlerësimit të MFK-së të dorëzuara në Ministri, duke vlerësuar nga një pyetje kyçe në secilën komponentë të listës kontrolluese. Ne kemi përmbledhur të gjeturat tona për ZRRE-në më poshtë dhe përmbledhja e punës sonë në të gjitha auditimet do të konsolidohet në Raportin tonë Vjetor të Auditimit. Kjo nuk ka për qëllim të japë koment për cilësinë e tërë pyetësorit të dorëzuar të vetvlerësimit por do ta japë gjendjen për një numër të pyetjeve kyçe për ti mbështetur përpjekjet e Ministrisë së Financave në rritjen e efektivitetit të procesit dhe në zhvillimin e sistemit të MFK-së në tërësi.

Çështja 2 - Lista kontrolluese e vetvlerësimit - Prioritet i lartë

- E gjetura** Si pjesë e auditimit tonë, ne i kemi shqyrtuar gjashtë pyetje kyçe të pyetësorit të vetvlerësimit në lidhje me pesë komponentë. Për pyetjet e shqyrtuara kemi gjetur se:
1. ZRRE ka hartuar planin strategjik për periudhën 2013-2017, në të cilin janë përcaktuar objektivat dhe misioni i organizatës, janë planifikuar aktivitete operative dhe financiare për këtë periudhë, gjithashtu në këtë dokument janë planifikuar veprime sipas departamenteve. Mirëpo, nuk është hartuar plani vjetor i punës dhe plani për monitorimin e arritjes së objektivave të përcaktuara. Është e rëndësishme që institucionet publike të hartojnë planet e tyre vjetore për të mundësuar më pas përqendrimin në arritjen e rezultateve të orientuara drejt planifikimit.
  2. Po ashtu, nuk kishte të hartuar as regjistrin për menaxhimin e rrezikut (kjo është trajtuar në hollësi në nënkapitullin 2.5.1)
- Rreziku** Mos hartimi i planit vjetor të punës, rrit rrezikun që të punësuarit e ZRRE-së dhe akterët tjerë të mos punojnë drejt qëllimeve të përbashkëta dhe drejt rezultateve të synuara. Ndërsa, mungesa e planit të veprimit për monitorimin e arritjes së objektivave shkakton paqartësi rreth synimeve të organizatës.
- Rekomandimi 2** Kryesuesi i Bordit duhet të siguroj se ka hartuar planin vjetor të punës për të mundësuar monitorimin e progresit dhe vlerësimin e rezultateve të arritura.

2.5 Rishikimet specifike të qeverisjes

Puna jonë në fusha të veçanta të aranzhimeve të qeverisjes është bazuar përmes planifikimit të auditimit, duke marrë parasysh kontekstin brenda të cilit operon ZRRE, dhe sfidat me të cilat përballlet.

2.5.1 Menaxhimi i rrezikut

Të gjitha organizatat buxhetore pritet që të zbatojnë vlerësimin e rrezikut. Dispozitat e LMFPP-së si dhe Rregulla Financiare e Thesarit nr. 01-2010 përcaktojnë që ZKA është përgjegjës për zbatimin e aranzhimeve, procedurave dhe sistemeve për të siguruar përmbushjen e objektivave kyçe të organizatës dhe për të identifikuar rreziqet drejt arritjes së këtyre objektivave, si dhe për të ndërmarrë hapa për të menaxhuar ato rreziqe.

Çështja 3 - Sistemi për menaxhimin e rrezikut - Prioritet i lartë

- E gjetura** ZRRE nuk ka bërë hapa konkret në drejtim të vendosjes së sistemit për menaxhimin e rreziqeve, nuk kishte të hartuar regjistrin e rreziqeve për me qëllim të identifikimit dhe zvogëlimit të tyre në nivel të pranueshëm.
- Rreziku** Mos përgatitja e regjistrit të rreziqeve ndikon që menaxhmenti të mos identifikojë dhe të menaxhojë rreziqet të cilat ndikojnë në arritjen e objektivave të organizatës.
- Rekomandimi 3** Kryesuesi i Bordit duhet të siguroj se ka hartuar regjistrin e rreziqeve si operative ashtu edhe financiare si mjete të cilat testojnë efektivitetin e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në përkrahjen e objektivave të tyre të punës.

2.6 Sistemi i auditimit të brendshëm

Auditimi i brendshëm është segment i rëndësishëm për të siguruar menaxhmentin e lartë se mekanizmat e kontrollit të brendshëm janë dizajnuar dhe zbatohen në mënyrën e duhur. Aty ku vërehet se kontrollet e brendshme nuk funksionojnë si duhet, auditimi i brendshëm ofron këshilla dhe rekomandime se si ato të përmirësohen.

Kryesuesi i Bordit në ZRRE ka kërkuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës shfrytëzimin e shërbimeve të auditimit të brendshëm mirëpo deri tani nuk është realizuar ndonjë auditim.

Mungesa e shërbimeve të auditimit të brendshëm mund të rris rrezikun në parandalimin dhe identifikimin e dobësive në menaxhimin financiar dhe të kontrollit.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime lidhur me këtë fushë.

3 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

3.1 Hyrje

Puna jonë për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK) jashtë fushave të Qeverisjes të përmendura në kapitullin dy, pasqyron punën e detajuar të ndërmarrë për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve. Si pjesë e kësaj ne konsiderojmë menaxhimin e buxhetit, të hyrave, çështjet e prokurimit, burimeve njerëzore, pasuritë, të arkëtueshmet dhe detyrimet.

3.2 Konkluzioni për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin

Kontrollet mbi menaxhimin e përgjithshëm të procesit buxhetor marrë si tërësi janë të mira. ZRRE ka arritur të realizoj 96% të buxhetit final për vitin 2015. Po ashtu, edhe kontrollet në fushën e të hyrave janë funksionale dhe po zbatohen në mënyrë efektive.

Auditimi ynë i këtij viti nuk ka identifikuar ndonjë mangësi domethënëse në menaxhimin e shpenzimeve për mallra dhe shërbime si dhe për paga dhe mëditje, në përjashtim të një rasti specifik. Megjithatë, kontrollet mbi menaxhimin e pasurisë kërkojnë përmirësim të mëtutjeshëm.

3.3 Planifikimi dhe Realizimi i Buxhetit

Përshkrimi

Ne i kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore për ZRRE, shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrat e inkasuara. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore - realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2015 Shpenzimi	2014 Shpenzimi	2013 Shpenzimi
Burimet e Fondeve:	680,206	565,152	543,454	539,517	587,520
Granti i Qeverisë -Buxheti	680,206	565,152	543,454	539,517	587,520

Buxheti final ishte më i ulët se buxheti fillestar për 115,054€. Sqarimet lidhur me ndryshimet në buxhetin final të ZRRE-së janë dhënë poshtë tabelës 2.

Në vitin 2015, ZRRE ka realizuar rreth 96% të buxhetit final ose 543,454€. Në përgjithësi ekzekutimi i buxhetit për vitin 2015 mbetet në nivel të mirë.

¹ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur vazhdimisht nga Ministria e Financave

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike- realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2015 Shpenzimi	2014 Shpenzimi	2013 Shpenzimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	680,206	565,152	543,454	539,517	587,520
Pagat dhe Mëditjet	457,506	343,820	336,277	307,217	351,830
Mallrat dhe Shërbimet	200,700	199,332	188,305	174,610	194,068
Shërbimet komunale	22,000	22,000	18,872	18,728	18,626
Investimet Kapitale	-	-		38,962	22,996

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë dhënë si në vijim:

- Buxheti final për Paga dhe Mëditje në raport me buxhetin fillestar është zvogëluar për 113,686€. Zvogëlimi është bërë me rishikim të buxhetit (ligji i buxhetit i rishikuar). Buxheti për këtë kategori për 2015 është shpenzuar 98%.
- Buxheti final për Mallra dhe Shërbime në raport me buxhetin fillestar është zvogëluar për 1,368€. Zvogëlimi është bërë me rishikim të buxhetit. Buxheti final për këtë kategori është shpenzuar rreth 94%.
- Buxheti final për komunalitë nuk kishte ndryshim në raport me buxhetin. Buxheti final është shpenzuar rreth 86%.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime lidhur me këtë fushë.

3.4 Të Hyrat

Të hyrat e gjeneruara nga ZRRE në vitin 2015 ishin në total 506,812€. Ne kemi ekzaminuar 20 mostra (teste thelbësore), kryesisht në të hyrat nga: taksa vjetore e licencimit për gjenerim të ngrohjes, taksë vjetore e licencimit për gjenerim të energjisë elektrike, taksë për energjinë e importuar, taksë për shqyrtim të aplikacionit për autorizim për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga panelet fotovoltaike, dhe taksë për shqyrtim të aplikacionit për autorizim për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga panelet fotovoltaike, si dhe kemi aplikuar teste të pajtueshmërisë për disa mostra. ZRRE, në përgjithësi ka një sistem funksional në menaxhimin e të hyrave.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.5 Prokurimi

Rregullat e Prokurimit synojnë të sigurojnë se fondet publike përdoren në mënyrë transparente dhe efikase për të arritur vlerën për para. Korniza ligjore përcakton qartë të drejtat, detyrat dhe përgjegjësitë e të gjitha palëve të përfshira në menaxhimin e prokurimit. Kjo përfshin kërkesën për të ulur rrezikun e mos përfundimit të kontratave dhe të ekzekutimit e tyre të dobët. Kjo arrihet përmes zbatimit të një regjimi të ndëshkimeve në lidhje me performancën e dobët si dhe përmes sigurisë së ekzekutimit. Ne nuk kemi identifikuar mangësi në këtë fushë.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.6 Shpenzimet jo përmes prokurimit

3.6.1 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Përshkrimi

Pagat dhe Mëditjet paguhen përmes një sistemi të centralizuar. Numri i punëtorëve të planifikuar ishte 33 ndërsa numri i punëtorëve në fund të vitit 2015 ishte 23. Në përgjithësi në ZRRE kontrollet kanë funksionuar në mënyrë efektive megjithatë ekzistojnë mangësi të cilat duhet të adresohen për ta përmirësuar procesin në tërësi.

Çështja 4 - Mos respektimi i procedurave të rekrutimit - Prioritet i lartë

E gjetura	Në procesin e rekrutimit për pozitën Ekspert për çështje ligjore dhe monitorim, kemi vërejtur se nuk janë zbatuar procedurat e testimit me shkrim konformë Udhëzimit Administrativ nr.14/2011 për rregullimin e procedurave për themelimin e marrëdhënieve së punës në sektorin publik. Sipas këtij udhëzimi testi me shkrim duhet të përbëhet nga tri pjesë: pjesa e njohurive të përgjithshme, pjesa e pyetjeve të aftësive të përgjithshme dhe personaliteti si dhe pjesa me pyetje që lidhen me vendin e punë. Për secilën nga këto pjesë është përcaktuar numri i poenëve. Ne kemi vërejtur se në testin me shkrim është testuar vetëm gjuha angleze.
Rreziku	Dobësitë e paraqitura në procesin e rekrutimit të personelit, përveç që është në kundërshtim me legjislacionin në fuqi, rrit rrezikun në përzgjedhjen e personelit jo të duhur e cila mund të reflektoj në performancën e organizatës në përgjithësi.
Rekomandimi 4	Kryesuesi i Bordit duhet të sigurojë që respektohen të gjitha procedurat për përzgjedhjen e kandidatëve në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi.

3.7 Pasuritë dhe detyrimet

3.7.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Përshkrim

Vlera e pasurive jo financiare kapitale (mbi 1,000€) e paraqitur në PVF ishte 88,588€, ndërsa vlera e pasurive jo kapitale (nën 1000€) ishte 25,634€ si dhe stoqet në vlerë prej 8,470€.

Çështja 5 – Mangësi në menaxhimin e pasurisë të ZRRE-së – Prioritet i lartë

E gjetura Sipas rregullores për menaxhimin e pasurisë, çdo organizatë buxhetore duhet mbajë regjistrin E-pasuria, për evidentimin e pasurive me vlerë nën 1,000€. ZRRE nuk ka funksionalizuar regjistrin E-pasuria, mirëpo pasuritë regjistruhen në regjistrin e përgjithshëm të organizatës.

Sipas rregullës së MF-së, nr.02/2013, zhvlerësimi llogaritet në baza mujore dhe pasuria nuk zhvlerësohet për muajin e blerjes. Nga 22 mostra të testuara në 14 prej tyre kemi vërejtur që nuk është bërë zhvlerësimi adekuat i pasurisë.

Si rezultat i testimit të blerjes së pasurive për vitin 2015, në dy raste doli që pasuritë nuk janë regjistruar me vlerën e saktë të blerjes në regjistrin e pasurive të ZRRE-së.

Rreziku Kontrolllet e dobëta në menaxhimin e pasurisë kanë rezultuar me mangësi në këtë komponent të cilat e rrisin rrezikun ndaj humbjeve apo keqpërdorimit të tyre.

Rekomandimi 5 Kryesuesi i Bordit duhet t'i rishikoj kontrolllet ekzistuese në menaxhimin e pasurisë. Kontrolllet në këtë fushë duhet të forcohen në mënyrë që pasuritë të ruhen nga humbja keqpërdorimi.

3.7.2 Detyrimet e papaguara

Përshkrim

ZRRE, ka shpalosur obligimet e papaguara në PVF për vitin 2015 në përputhje me Rregullën Financiare nr. 02/2013 për Raportimin e Obligimeve të Papaguara të Organizatave Buxhetore. Vlera e obligimeve të shpalosura është 9,473€. Këto obligime i takonin muajit dhjetor 2015 dhe janë bartur për t'u paguar në vitin 2016.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

3.7.3 Trajtimi i borxheve

Përshkrim

Sipas PVF-ve 2015, ZRRE ka të hyra të pa arkëtuara në vlerë prej 27,941€. Përderisa, në fund të 2014 ishin 116,673€. ZRRE kishte treguar progres në menaxhimin e të hyrave të pa arkëtuara në vitin 2015. Në krahasim me vitin 2014, të arkëtueshmet në vitin 2015 janë zvogëluar për 88,732€.

Rekomandimet

Nuk kemi rekomandime në këtë fushë.

Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit

Përgjegjësitë e Auditorit dhe të atyre të ngarkuar me qeverisje janë dhënë në hollësi në Opinionin e përcaktuar në kapitullin 1.2 të këtij raporti.

Derisa rezultat kyç i punës sonë është opinionin e auditimit, ky raport pasqyron tërësinë e punës sonë me fokus të veçantë edhe në Çështjet e Qeverisjes përfshirë Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin. Kjo e fundit mbështetet në programin tonë të gjerë të auditimit të pajtueshmërisë të bazuar në rrezik.

Përmbledhja e përgjithshme ka për qëllim t'i nxjerrë në pah gjetjet kryesore të auditimit dhe veprimet kyçe për të cilat Kryesuesi duhet të sigurojë se janë ndërmarrë për t'i adresuar dobësitë e identifikuara të menaxhimit/të kontrollit.

Raporti i detajuar ofron një përmbledhje të gjerë të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në përcaktimin e shkakut të të gjeturave të auditimit dhe në dhënien e rekomandimeve të përshtatshme për t'i adresuar ato. Për të qenë më i plotë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuara gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ato kanë mbetur relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të prioritetit të lartë - Çështjet të cilat nëse nuk adresohen mund të rezultojnë në dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme; dhe

Të prioritetit të mesëm - Çështje të cilat mund të mos rezultojnë në dobësi materiale, por ku veprimi i marrë gjithashtu do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme.

Të gjeturat që konsiderohen me prioritet të ulët do të raportohen veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në atë masë sa që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive që mund të ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë operuar.

Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keqdeklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale. Auditorët mund të japin tre lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- Natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keqdeklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë anomali materiale; dhe
- Gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i Theksimit të Çështjes duhet:

- Të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- Të ketë titullin 'Theksim i Çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- Të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç' pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen;
- Të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

<p>4.4.3 Kompensimet (pagat dhe mëditjet</p>	<p>Planifikimi i numrit të punëtorëve – Kryesuesi i Bordit duhet ta bëjë një vlerësim të nevojave për burime njerëzore dhe pas vlerësimit të përshtat buxhetin për këtë kategori në bazë të nevojave reale.</p>		<p>Pjesërishtë</p>	
<p>4.5 Pasuritë dhe detyrimet 4.5.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale</p>	<p>Mos inventarizimi i pasurisë Kryesuesi i Bordit duhet të sigurojë se kryhet inventarizimi i pasurisë çdo fund vit për të qenë në dijeni të gjendjes së pasurisë të cilën e posedon organizata.</p> <p>Mos përdorimi i programit e-pasuria Kryesuesi i Bordit duhet ngrit çështjen e funksionalizimit të e-pasurisë në Ministrinë e Administratës Publike për të siguruar që të gjitha kërkesat ligjore për menaxhimin e pasurisë përmbushen në plotësi.</p>	<p>Po</p>		<p>Jo</p>
<p>4.6 Sistemi i auditimit të brendshëm</p>	<p>Shfrytëzimi i shërbimeve të auditimit nga ndonjë Institucion tjetër i Pavarur Kryesuesi i Bordit duhet të diskutoj me Kuvendin për të shqyrtuar mundësin e sigurimit të shërbimeve të auditimit ose të gjej mundësinë e bashkëpunimit me ndonjë institucion tjetër i pavarur.</p>		<p>Pjesërishtë</p>	